CURTEA DE APEL BĂLȚI

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești

Judecătorul Ion Păcaleu

Dosarul nr.2a-410/23

D E C I Z I E

22 iunie 2023 mun. Bălți

Colegiul Civil şi de contencios administrativ

al Curţii de Apel Bălți

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecător Adriana Garbuz

Judecătorii: Iulia Grosu

Andrian Ciobanu

Grefier: Ala Gureu

examinînd în şedinţă publică apelul declarat de avocatul Negru Veaceslav, în interesele lui Boghiu Victor, împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 07 martie 2023, adoptată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Boghiu Victor împotriva OCN "Mikro Kapital Company" SRL privind constatarea nulităţii unor clauze abuzive în contractele de împrumut,-

constată:

Reclamantul Boghiu Victor a înaintat cererea de chemare în judecată privind constatarea nulităţii unor clauze abuzive în contractul nr.1803000273 din 05.02.2018, nr.2003000286 din 30.01.2020 şi nr.2003001039 din 27.03.2020

depusă în instanţa de drept comun a Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti, împotriva O.C.N. ”Mikro Kapital Company” S.R.L.

Reclamantul Boghiu Victor pretinde la recunoaşterea caracterului abuziv şi nul, din punct de vedere a Legii civile a clauzelor nr.2.1, 3.3.2, 3.3.6, 3.3.4, 3.3.7, 3.7.4 din contractele de credit nr. 1803000273 din 05.02.2018, nr. 2003000286 din 30.01.2020 şi nr. 2003001039 din 27.03.2020; stabilirea cuantumului în bani încasaţi de către creditor în baza clauzelor lovite de nulitate; obligarea pîrîtului să repare prejudiciul cauzat prin actul juridic ce conţine clauze nule şi abuzive, în mărimea daunei cauzate.

Reţine faptul că, la data de 05.02.2018 a fost semnat contractul de credit nebancar nr. 1803000273 dintre creditorul OCN ” Micro Kapital Company” SRL (care atunci se numea OMF ’’Credit CMB” SRL) şi debitorul-consumator Boghiu Victor privind accesarea împrumutului. Suma împrumutului: 100.000 MDL. Termenul: 36 luni. Rata dobînzii fixe 26% anual. DAE: 28,98%. Comision debursare: 3,5% din împrumut Comision de administrare: 0,0% lunar din suma împrumutului. Penalitatea: 1% zilnic din suma restantă. Creditul a fost asigurat cu 2 contracte de fidejusiune: nr.1803000251 F1 Boghiu Rodion, IDNP ***** şi nr. 1803000251 F2 Boghiu Rodica, IDNP *****

Susţine faptul că, la data de 30.01.2020 a fost semnat contractul de credit nebancar nr.2003000286 dintre creditorul OCN ”Micro Kapital Company” SRL şi debitorul-consumator Boghiu Victor privind accesarea împrumutului. Suma împrumutului: 150.000 MDL. Termenul: 24 luni. Rata dobînzii fixe 24% anual. DAE: 26,72%. Comision debursare: 3,5% din împrumut. Comision de administrare: 0,0% lunar din suma împrumutului. Penalitatea: 1% zilnic din suma restantă. Creditul a fost asigurat cu un contract de fidejusiune: nr.2003000286F, Boghiu Rodica, IDNP *****

La data de 27.03.2020 a fost semnat contractul de credit nebancar nr.2003001039 dintre creditorul OCN ” Micro Kapital Company” SRL şi debitorul-consumator Boghiu Victor privind accesarea împrumutului. Suma împrumutului: 110.000 MDL. Termenul: 31 luni. Rata dobînzii fixe 18% anual. DAE: 27,77%. Comision debursare:3,5% din împrumut Comision de administrare: 0,3% lunar din suma împrumutului. Penalitatea: 1% zilnic din suma restantă.

Menţionează faptul că, creditul a fost asigurat cu un contract de fidejusiune: nr.2003001039F Boghiu Rodica, IDNP *****

În condiţiile de pandemie, cînd veniturile s-au redus drastic şi debitorul nu a mai reuşit să facă faţă cerinţelor contractului de împrumut, se impune necesitatea ca

împrumutătorul să fi redus pretenţiile sale în privinţa costului creditului şi ’’Graficului de rambursare”, aşa cum prevede ’’Recomandarea CNPF”.

Hotărîrea 13/5 din 24.03.2020 a CNPF prevede: citat din HG 398/2020 din 17.06.2020: ”... în partea ce ţine de sectorul de creditare nebancară, la data de 24 martie 2020, Comisia Naţională a Pieţei Financiare, în calitate de autoritate de reglementare şi supraveghere a sectorului, a aprobat Hotărîrea nr. 13/5 ce prevede acordarea unor facilităţi/înlesniri instituţiilor de creditare nebancară (asociaţiilor de economii şi împrumut, organizaţiilor de creditare nebancară) în procesul de constituire a provizioanelor pentru pierderi la creditele (împrumuturile) acordate persoanelor fizice şi juridice, în cazul în care acestea: vor micşora cu cel puţin 5 puncte procentuale dobânda anuală efectivă calculată conform contractului de credit (împrumut) aferentă creanţei pretinse pentru perioada 17 martie 2020 - 31 mai 2020; nu vor aplica penalităţi sau dobînzi de întîrziere; vor prelungi/renegocia, la solicitare, contractele cu debitorii...” însă, creditorul ignoră recomandarea CNPF şi nu merge în întîmpinarea debitorului.

Reţine că, debitorii au aflat de la organizaţii necomerciale că au dreptul să se adreseze la APCSP cu o plîngere, care va amenda creditorul cu pînă la suma de 25.000 MDL pentru practici de creditare abuzive, însă, chiar dacă debitorii au depus cerere prealabilă creditorului, acesta nu a dorit benevol să se conformeze Legii. De aceea, depune prezenta cerere de chemare în judecată.

Mai reţine că, Legea civilă prevede ’’Clauza de Forţă majoră” conform cărei, acum, pe timp de pandemie, împrumutatul are dreptul, iar împrumutătorul este obligat: să modifice ’’Graficul de rambursare a creditului” în funcţie de posibilităţile de achitare a debitorului; să nu perceapă penalităţi de întîrziere; să reducă dobînzile la împrumut. Citat din contractul standart pentru consumatori: ’’Debitorul ... nu răspunde de neexecutarea la termen sau/şi executarea în mod necorespunzător - total - sau/şi parţial - a oricărei obligaţii care îi revine în baza prezentului contract, dacă neexecutarea sau/şi executarea obligaţiei respective a fost cauzată de forţa majoră...”. Contractul de credit conţine clauze abuzive: - Rata dobînzii majorată peste plafon: în contract Art. 2.1. -Rata dobînzii este de 18, 24, 26 % anual. - Plafonul impus de Codul civil art.1244 alin.1) este de 10,19 x 2 = 20,38 % la data de 02.02.2018 şi nu 26%. La data de 29.01.2020 era 8,33 x 2 = 16,66% şi nu 24%. La data de 26.03.2020 era 7,88 x 2 = 15,77% şi nu 18%. Orice rată a dobînzii mai mare de Dublul Ratei CHIBOR BNM cu o zi înainte de semnarea contractului de credit, duce la inegalitatea părţii dreapta cu stînga din formula ”DAE”, care este ’’Plafon” pentru costul creditului, conform LP nr.202/213 privind contractele de credit pentru consumatori. Clauza 2.1. este nulă absolut, deoarece este mai mare decît plafonul impus de CC corelat cu LP nr.202/213 privind contractele de credit pentru

consumatori (inclusiv, contractul semnat în perioada funcţionării Codului civil vechi, care prevedea ''Costuri rezonabile a creditelor" - art.630, art.717, cu sancţionarea prin art.220). DAE în care partea dreaptă nu este egală cu cea stîngă (avînd comisioane majorate, în timp ce rata dobînzii e majorată, ele fiind obligate să balanseze la nivelul de echilibru); în contract art.3.3.2. DAE este de 28.98, 26.72, 27.77 %. Plafonul impus de art.23 a LP nr.202/2013 este proporţionalitatea ''cost = beneficiu" (suma împrumutată, termenul împrumutului, nr. debursări = nr.rate, suma ratei, termenul de achitare a datoriei). Calculatorul dae.md nu dă aşa valori DAE cum sunt cele contractuale. Conform LP nr. 105/2003 privind protecţia consumatorului, art.13 alin.5) - (12) se interzice aşa practici ilegale, înşelătoare, viclene, abuzive. Clauza 3.3.2 este nulă absolut, deoarece ''beneficiul" este mai mic decît ''costul" lui, mm Σ Ck(1+X)-tk=ΣDl(1+X)-sl; k = l l=1 Astfel, conform formulei plafonului în partea stîngă a ecuaţiei, este o valoare mai mică decît dreapta (1 # 1). Deci clauzele 3.3.2. şi clauzele legate de valoarea acestei formule 3.3.6., 3.3.4. sunt nule absolut, deoarece depăşesc plafonul impus de LP nr.202/2013 şi încalcă prevederile LP nr. 105/2003.

Susţine faptul că, penalitatea este exagerată în contract art. 3.3.7. penalitatea este de 1% pe zi, iar plafonul impus de art.942 coraborat cu art.874 al CC este de maxim ''Rata de bază BNM + 5%". La momentul semnării contractelor de credit Rata de bază BNM varia în perioada anilor 2018 - 2020 (şi întîrzierile din 2021) de la 2,65% pînă la 7,5%. Dacă se adăugă + 5%, atunci = 7,65% - 12,5% anual (raportat la suma datorată conform ''Graficului de rambursare"). În contract penalitatea fiind de 1% pe zi, ceea ce constituie 365% pe an. 365% pe an raportate la plafonul impus de CC (majoritatea perioadei fiind de 2.65% pe an) reprezintă o sumă astronomică şi ilegală.

Consideră că, clauza 3.3.7. este nulă absolut. Consecutivitatea plăţilor sunt în detrimentul consumatorului: în contract art.3.7.4. consecutivitatea plăţilor este favorabilă doar creditorului. Regula ''Principiul Prioritatea plăţilor efectuate de debitor" cere ca să fie întîi încasate plăţile care împovărează cel mai mult debitorul - plata creditului (deoarece generează dobînzi de întîrziere). Clauza 3.7.4. este nulă absolut (în temeiul art.6 Cod Civil modernizat şi cod civil vechi art.586 coraborat cu LP nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.5,7,71).

Dintre clauzele stipulate în contractul de credit doar clauza cu privire la împrumut şi restituirea lui este legală absolut. Restul clauzei care stipulează dobînzi şi penalităţi sunt lovite de nulitate. În consecinţă se cere ca instanţa să anuleze clauzele respective a contractelor vizate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din data de 07 martie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Boghiu Victor împotriva OCN ”Mikro Kapital Company” SRL privind constatarea nulităţii unor clauze abuzive în contractele de împrumut.

Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la data de 15 martie 2023, avocatul Negru Veaceslav, în interesele lui Boghiu Victor, a declarat cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din data de 07 martie 2023, solicitînd casarea integrală a hotărîrii primei instanţe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acţiunea să fie admisă integral.

La data de 02 mai 2023 avocatul Negru Veaceslav, în interesele lui Boghiu Victor, a declarat cerere de apel cu invocarea motivelor de fapt şi de drept a cererii de apel, solicitînd admiterea cererii de apel cu casarea hotărîrii contestate cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie acţiunea admisă integral.

În motivarea cererii de apel a invocat faptul că, clauzele contractuale a contractelor de credit invocate în acţiune sunt anulabile, iar hotărîrea instanţei de fond e pasibilă de casat, ca fiind ilegală.

Reţine faptul că, prima instanţă a aplicat Legea care nu trebuia aplicată. Concluziile expuse în Hotărîre intră în contradicţie cu circumstanţele cauzei, Legea fiind interpretată eronat.

Menţionează că, instanţa de fond nu face egalitate între mărimea penalităţii şi echivalentul ei dobînda de întîrziere, care de fapt sunt egale, pînă creditorul nu demonstrează că prejudiciul neachitării la timp este mai mare decît acest cuantum, ceea ce creditorul nu a făcut-o art.942 CC. În plus, penalitatea se impută doar ’’obligaţiei generale” (soldul împrumutului), nu şi dobînzilor /art.943 CC.

Solicită apelantul admiterea cererii de apel cu casarea hotărîrii judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din 07 martie 2023 şi emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acţiunea integral.

Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din data de 03 mai 2023 s-a acceptat apelul spre examinare şi s-a intentat procedura de apel cu stabilirea şedinţei de pregătire pentru data de 25 mai 2023 ora 09:15.

În şedinţa instanţei de apel, reprezentantul apelantului Boghiu Victor, avocatul Negru Veaceslav, a solicitat admiterea cererii de apel şi casarea hotărîrii contestate cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă acţiunea integral.

Reprezentantul intimatului OCN ”Mikro Kapital Company” SRL – Croitoru Octavian a solicitat respingerea cererii de apel, cu menţinerea în vigoare a hotărîrii contestate.

Studiind materialele dosarului, în coraport cu cererea de apel, Colegiul Civil şi de Contencios Administrativ, consideră apelul neîntemeiat şi care urmează de a fi respins, cu menţinerea hotărîrii primei instanţe din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) CPC instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţei.

Potrivit prevederilor art.373 alin.1) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În sensul art. 130 alin.1) din CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

(3) Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

(4) Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

(5) Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

Prin prisma art.121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Colegiul Civil consideră că, argumentele apelului nu sunt întemeiate şi urmează să fie respinse, ca nefondate, hotărîrea instanţei de judecată fiind emisă cu examinarea tuturor circumstanţelor cauzei în ansamblu lor, cu aprecierea justă a probelor administrate în procesul examinării cauzei civile.

Cererea de apel nu conţine circumstanţe de fapt şi de drept susceptibile de a combate legalitatea şi temeiniciei soluţiei instanţei de fond.

Reclamantul Boghiu Victor a înaintat cererea de chemare în judecată privind constatarea nulităţii unor clauze abuzive în contractul nr. 1803000273 din

05.02.2018, nr. 2003000286 din 30.01.2020 şi nr. 2003001039 din 27.03.2020 împotriva O.C.N. ”Mikro Kapital Company” S.R.L.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din data de 07 martie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Boghiu Victor împotriva OCN ”Mikro Kapital Company” SRL privind constatarea nulităţii unor clauze abuzive în contractele de împrumut.

Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la data de 15 martie 2023, avocatul Negru Veaceslav, în interesele lui Boghiu Victor, a declarat cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din data de 07 martie 2023, solicitînd casarea integrală a hotărîrii primei instanţe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acţiunea să fie admisă integral.

Reieşind din prevederile art.362 din CPC, apelul este depus în termenul legal de înaintare a apelului.

Potrivit prevederilor art.5 alin.1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art.9 alin.1), 2), lit.a) Cod Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art.10 alin.1) Cod Civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art.5 alin.5) lit.e) din Legea nr. 256 din 09.12.2011 privind clauzele abuzive, în vigoare la data semnării contractului de împrumut nr. 1803000273 din 05.02.2018 în contractele încheiate cu consumatorii, sunt considerate abuzive clauzele care au ca obiect sau efect: solicitarea de la orice consumator care nu şi-a îndeplinit obligaţia să plătească drept compensaţie o sumă disproporţionată în raport cu prejudiciul cauzat de neonorarea obligaţiilor contractuale.

Potrivit prevederilor art.1077 alin.1) pct.6) Cod civil modernizat, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau effect solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor contractuale.

Iar, conform dispoziţiilor Directivei 93/13 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii p.1 lit.e) al anexei la art.3 alin.3) sunt considerate clauze abuzive, utilizate într-un contract încheiat cu un consumator, în special dispoziţiile care: impun, cu titlu de penalităţi, consumatorului care nu şi-a îndeplinit obligaţiile, o despăgubire într-un cuantum disproporţionat de mare.

Potrivit prevederilor art.328 alin.1) din Codul civil modernizat, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acţiune, cît şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces.

Conform prevederilor art.123 alin.2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţa de drept comun sau în instanţa specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.

Potrivit materialelor cauzei Colegiul civil a stabilit cu certitudine faptul că, la data de 05 februarie 2018 între Boghiu Victor şi OCN ”Mikro Kapital Company” SRL a fost încheiat contractului de împrumut cu dobîndă nr. 1803000273.

La data de 30 ianuarie 2020 între Boghiu Victor şi OCN ”Mikro Kapital Company” SRL a fost încheiat contractul de credit nebancar cu dobîndă nr. 2003000286.

La data de 27 martie 2020 între Boghiu Victor şi OCN ”Mikro Kapital Company” SRL a fost încheiat contractului de credit cu dobândă nr. 2003001039.

Restituirea împrumuturilor acordate a fost asigurată prin contractele de fidejusiune încheiate cu Boghiu Rodion şi Boghiu Rodica.

Întrucît Boghiu Victor nu a respectat graficul de rambursare a împrumuturilor, OCN ”Mikro Kapital Company”SRL a înaintat în instanţă acţiune către Boghiu Victor, Boghiu Rodion, Boghiu Rodica cu privire la încasarea datoriei, dobînzii, comisionului, penalităţii şi cheltuielilor de judecată.

Potrivit hotărîrii pronunţată de Judecătoria Bălţi, sediul central la data de 05 mai 2022, cererea de chemare în judecată înaintată de către OCN ”Mikro Kapital Company” SRL către Boghiu Victor, Boghiu Rodion, Boghiu Rodica cu privire la încasarea datoriei, dobînzii, comisionului, penalităţii şi cheltuielilor de judecată, a fost admisă integral, dispunîndu-se: încasarea, în mod solidar, de la Boghiu Victor, Boghiu Rodion, Boghiu Rodica în beneficiul OCN ”Mikro Kapital Company”SRL suma

de 34 583 (treizeci şi patru mii cinci sute optzeci şi trei) lei, 95 (nouăzeci şi cinci) bani cu titlu de datorie la împrumut conform Contractului de împrumut cu dobîndă nr. 1803000273 din 05.02.2018, suma de 5 198 (cinci mii o sută nouăzeci şi opt) lei, 01 (unu) bani cu titlu de dobîndă la împrumut, suma de 34 552 (treizeci şi patru mii cinci sute cinzeci şi doi) lei, 78 (şaptezeci şi opt) bani cu titlu de penalitate şi suma de 2 230 (două mii două sute treizeci) lei, 04 (patru) bani cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat, iar în total suma de 76 564 (şaptezeci şi şase mii cinci sute şaizeci şi patru) lei, 78 (şaptezeci şi opt) bani; încasarea în mod solidar de la Boghiu Victor şi de la Boghiu Rodica în beneficiul OCN ”Mikro Kapital Company” SRL suma de 146 984 (o sută patruzeci şi şase mii nouă sute optzeci şi patru) lei, 01 (unu) bani cu titlu de datorie la credit conform Contractului de credit nebancar cu dobîndă nr.2003000286 din 30.01.2020, suma de 23 678 (douăzeci şi trei mii şase sute şaptezeci şi opt) lei, 51 (cinzeci şi unu) bani cu titlu de dobîndă, suma de 18 465 (optsprezece mii patru sute şaizeci şi cinci) lei, 60 (şaizeci) bani cu titlu de penalitate şi suma de 5 673 (cinci mii şase sute şaptezeci şi trei) lei, 84 (optzeci şi patru) bani cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat, iar în total suma de 194 801 (o sută nouăzeci şi patru mii opt sute unu) lei, 96 (nouăzeci şi şase) bani; încasarea în mod solidar de la Boghiu Victor şi de la Boghiu Rodica în beneficiul OCN ”Mikro Kapital Company” SRL suma de 105 991 (o sută cinci nouă sute nouăzeci şi unu) lei, 75 (şaptezeci şi cinci) bani cu titlu de datorie la credit conform Contractului de credit cu dobîndă nr. 2003001039 din 27.03.2020, suma de 12 806 (doisprezece mii opt sute şase) lei, 12 (doisprezece) bani cu titlu de dobîndă, suma de 44 078 (patruzeci şi patru mii şaptezeci şi opt) lei, 45 (patruzeci şi cinci) bani cu titlu de penalitate, suma de 9 984 (nouă mii nouă sute optzeci şi patru) lei, 03 (trei) bani cu titlu de comision de administrare şi suma de 5 185 (cinci mii o sută optzeci şi cinci) lei, 81 (optzeci şi unu) bani cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat, iar în total suma de 178 046 (o sută şaptezeci şi opt mii patruzeci şi şase) lei, 16 (şaisprezece) bani.

Hotărîrea pronunţată de Judecătoria Bălţi, sediul central la data de 05 mai 2022, în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată înaintată de către OCN ”Mikro Kapital Company” SRL către Boghiu Victor, Boghiu Rodion şi Boghiu Rodica cu privire la încasarea datoriei, dobînzii, comisionului, penalităţii şi cheltuielilor de judecată, a devenit irevocabilă prin neatacare.

Prin încheierea emisă de executorul judecătoresc Matachi Serghei la 28 iunie 2022, s-a dispus primirea spre executare a Titlului executoriu nr. 2-5219/2021 din 05.05.2022, emis de Judecătoria Bălţi, sediul central, privind încasarea sumei datorate în mărime totală de 449 412,90 lei, de la debitorii Boghiu Victor, Boghiu Rodion şi Boghiu Rodica în beneficiul OCN ”Mikro Kapital Company” SRL.

Debitorii nu au executat hotărîrea judecătorească, însă la data de 07 noiembrie 2022, Boghiu Victor în calitate de reclamant, a înaintat prezenta acţiune, solicitînd ca clauzele nr.2.1, 3.3.2, 3.3.6, 3.3.4, 3.3.7, 3.7.4 din contractele de credit nr. 1803000273 din 05.02.2018, nr. 2003000286 din 30.01.2020 şi nr. 2003001039 din 27.03.2020, sunt lovite de nulitate absolută, întrucît contravin legii.

Clauza nr.2.1 din Contracte, stipulează că, Împrumutătorul acordă Împrumutatului un împrumut oneros (cu dobîndă) iar Împrumutatul se obligă să restituie împrumutul şi să plătească dobânda şi plăţile aferente

Condiţiile esenţiale ale împrumutului: suma 100 000,00 (una sută mii lei 00 bani MD), 110 000,00 (una sută zece mii lei 00 bani MD) şi 150 000,00 (una sută cincizeci mii lei 00 bani MD); Scopul împrumutului: nevoi personale (procurarea ovinelor şi materialelor de construcţii); termenul împrumutului: 36 luni, calculat din momentul eliberării primei tranşe a împrumutului; Rata dobînzii fixă. La momentul semnării contractului rata dobînzii constituia 26% (douăzeci şi şase întreg zero sutimi) anual.

Clauza 3.3.2 din contracte, stipulează că, dobînda anuală efectivă a împrumutului este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări şi costuri), viitoare sau prezente, convenite de Creditor şi de Debitor, este calculată în conformitate cu formula matematică stabilită de către Creditor, şi constă în 27,77%.

Clauza nr.3.3.4 din Contracte, stipulează că, pentru primirea sumei Creditului, debitorului i se va reţine sau Debitorul va achita un comision unic nerambursabil de 3,5 (trei întreg cincizeci sutimi)% din suma Creditului indicat în Capitolul II din prezentul Contract;

Clauza nr. 3.3.6 din Contracte, stipulează că, debitorul va achita un comision de administrare lunară în mărime de 0,3 (zero întreg treizeci sutimi)% din suma Creditului indicată în Capitolul II, cu ce Debitorul este de acord. Comisionul de administrare lunară se calculează zilnic începînd din ziua imediat următoare a zilei în care Creditorul a transferat banii pe contul Debitorului. Comisionul de administrare lunară se achită conform Graficului de Rambursare;

Clauza nr. 3.3.7 din Contracte, stipulează că, în cazul neefectuării de către Debit a plăţilor privind restituirea Creditului şi plata dobînzii aferente în conformitate cu Graficul de rambursare, sumele respective se consideră restante şi la ele se aplică penalitate în mărime de 1 (Un întreg zero sutimi)% din soldul restant al creditului, pentru fiecare zi de întîrziere a plăţii, începând cu prima zi de restanţă şi pînă la data efectuării plăţii, inclusiv.

Clauza nr. 3.7.4 din Contracte, stipulează că, dacă suma ratei rambursate de către Debitor, în baza prezentului Contract, nu acoperă în totalitate obligaţia de plată a Creditului, în primul rînd vor fi achitate (indiferent de destinaţia plăţii, indicate în ordinul de plată) cheltuielile suportate de către Creditor cu privire la executarea plăţii de către Debitor (cheltuieli de judecată şi alte cheltuieli argumentate), în al doilea rînd penalităţile, în al treilea rînd dobînda pentru folosirea Creditului, în ultimul rînd rata Creditului conform Graficului de Rambursare.

Colegiul civil şi de Constencios Administrativ al Curţii de Apel Bălţi va reţine că, potrivit prevederilor art.1244 alin.1) nu sunt aplicabile clauzei nr.2.1 din contractul de credit nr. 1803000273, dat fiind faptul că, acesta a fost încheiat la data de 05.02.2018, adică pînă la intrarea în vigoare a Codului civil modernizat (01 martie 2019), iar potrivit art.7 alin.4) Cod civil, în cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

La fel, prevederile art. 1244 alin.1) nu sunt aplicabile nici clauzelor nr. 2.1 din contractele de credit nr. 2003000286 din 30.01.2020 şi nr. 2003001039 din 27.03.2020, întrucît, potrivit alin.2) al art. 1244 Cod civil, interdicţia prevăzută la alin.1) nu se aplică dobînzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanţelor, Banca Naţională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociaţiile de economii şi împrumut, organizaţiile de creditare nebancară, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Cu referire la nulitatea clauzei nr.3.3.7 din contractele de credit nr. 1803000273 din 05.02.2018, nr.2003000286 din 30.01.2020 şi nr.2003001039 din 27.03.2020, reclamantul a invocat că, acestea stabilesc o penalitate de 1% pentru fiecare zi, pe cînd plafonul impus de art. 942 coroborat cu art. 874 al Codului civil este de maxim „Rata de bază BNM ” + 5%, Or, mărimea penalităţii în cauză, chiar şi în ipoteza în care ar fi mai mare în raport cu alte contracte de credit nebancar/bancar, ea nu este una atît de excesivă, iar pe piaţa financiară mărimea penalităţilor convenite prin unele contractele de credit cu Organizaţiile de Creditare Nebancară, Asociaţiile de economii şi împrumut, sau chiar unele Bănci comerciale, este şi mai mare.

Colegiul va reţine clauzele nr.3.3.7 din contractele de credit nr.1803000273 din 05.02.2018, nr. 2003000286 din 30.01.2020 şi nr. 2003001039 din 27.03.2020, prevăd calcularea unei penalităţi în mărime de 1%/zi în cazul neefectuării de către debitor al plăţilor privind restituirea creditului şi a dobînzii aferente, precum şi reieşind din faptul că, prin hotărîrea pronunţată de Judecătoria Bălţi, sediul central

la data de 05 mai 2022, s-a dispus încasarea doar a penalităţilor, instanţa, exceptînd argumentele reclamantului, susţine poziţia instanţei de fond că, obiecţiile ultimului sunt asupra cuantumului penalităţii dar nu a dobînzii de întîrziere, care nu a fost şi nici nu este solicitată de către OCN ”Mikro Kapital Company” SRL.

Este de neînţeleasă cerinţa reclamantului privind nulitatea clauzei contractelor la pct. 3.3.6, care prevde un comision de 0%, ori acest comion nu afectează nici într-un fel drepturile şi obligaţiile debitorului. De fapt, reprezentantul apelantului, în şedinţa instanţei de apel a menţionat, că nu mai solicită examinarea nulităţii acestui punct din contracte, indicînd că este o eroare tehnică în cererea de chemare în judecată, find indicat acest comision.

Ce ţine de pretenţia reclamantului privind la faptul că, în condiţii de pandemie, cînd veniturile s-au redus drastic şi nu a reuşit să facă faţă cerinţelor contractului de împrumut, se impunea necesitatea ca pîrîtul să-şi reducă pretenţiile sale privind costul creditului şi „Graficul de rambursare” aşa cum prevede Recomandarea CNPF, or, afirmaţia în cauză întradevăr nu urmează a fi reţinută de către instanţă întrucît, Hotărîrea Comisia Naţională a Pieţei Financiare nr. 13/5 privind unele măsuri de atenuare a efectelor crizei epidemiologice Corespunzător Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgenţă, în scopul menţinerii stabilităţii financiare a sectorului nebancar, cît şi întru susţinerea debitorilor, afectaţi de consecinţele economice negative generate de COVID-19, este una de recomandare, neavînd în general un caracter obligatoriu pentru organizaţiile de creditare nebancară şi în special pentru OCN ”Mikro Kapital Company”SRL.

Totodată, instanţa de fond just a soluţionat şi pretenţia privind necalcularea penalităţii sau dobînzii de întîrziere şi micşorarea cu cel puţin 5 la sută a dobînzii anuale efective calculată conform contractului de credit (împrumut) aferente creanţei pretinse, doar pentru perioada 17 martie 2020 – 31 mai 2020 şi numai la creditele acordate debitorilor pînă la data de 17 martie 2020, pe cînd contractul de împrumut nr.2003001039 a fost încheiat la data de 27.03.2020, invocînd faptul că, nerespectarea de către OCN ”Mikro Kapital Company”SRL a Hotărîrii Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare nr. 13/5 privind unele măsuri de atenuare a efectelor crizei epidemiologice Corespunzător Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgenţă, în scopul menţinerii stabilităţii financiare a sectorului nebancar, cît şi întru susţinerea debitorilor, afectaţi de consecinţele economice negative generate de COVID-19, sub nici o formă nu poate avea ca consecinţă recunoaşterea caracterului abuziv şi nul al clauzelor nr. 2.1, 3.3.2, 3.3.6, 3.3.4, 3.3.7, 3.7.4 din contractele de credit nr.1803000273 din 05.02.2018, nr. 2003000286 din 30.01.2020 şi nr. 2003001039 din 27.03.2020.

Totodată, materialele cauzei nu conţin nici o notificare a OCN ”Mikro Kapital Company” SRL de către Boghiu Victor, despre imposibilitatea executării obligaţiei, or, declararea stării de urgenţă nu duce automat la recunoaşterea forţei majore. Urmează a fi analizată aparte fiecare măsură sau decizie luată şi impactul ei asupra posibilităţii executării obligaţiilor contractuale, iar executarea nu se consideră imposibilă doar pentru că obligaţia poate fi executată în condiţii mai dificile, cu cheltuieli mai mari, cu asistenţa unui terţ sau doar după un anumit termen.

Din considerentele menţionate şi avînd în vedere că prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, a verificat şi apreciat probele administrate în conformitate cu art.130 Codul de procedură civilă şi a emis hotărîre legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt declarative, Colegiul civil, ajunge la concluzia de a respinge apelul cu menţinerea hotărîrii judecătoreşti contestate.

În conformitate cu art.385 lit.a), art.390 CPC, Colegiul Civil

decide:

Se respinge apelul declarat de avocatul Negru Veaceslav, în interesele lui Boghiu Victor.

Se menţine hotărîrea Judecătoriei Bălţi, sediul Făleşti din 07 martie 2023, adoptată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Boghiu Victor împotriva OCN ”Mikro Kapital Company” SRL privind constatarea nulităţii unor clauze abuzive în contractele de împrumut nr. 1803000273 din 05.02.2018, nr. 2003000286 din 30.01.2020 şi nr. 2003001039 din 27.03.2020.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei, judecător Adriana Garbuz

Judecătorii, Iulia Grosu

Andrian Ciobanu